

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

TELEFON: CORTLANDT 2876
NO. 74. — ŠTEV. 74.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the PostOffice at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879
NEW YORK, THURSDAY, MARCH 29, 1928. — ČETRTEK, 29. MARCA 1928.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876

VOLUME XXXVI. — LETNIK XXXVI.

Sporazum med Mehiko in Zdr. Drž.

NOVE DOLOČBE GLEDE PETROLEJA IZBRISALE STARO SOVRAŠTVO

Nova pravila glede petroleja so končala dolgi spor med Združenimi državami in Mehiko. — Dosežen je bil sporazum brez barantanja. — Kompanije morajo sedaj sprejeti postavo ali se pa dolgo boriti.

MEXICO CITY, Mehika, 28. marca. — Mehiska vlada je izdala nove regulacije glede petroleja. To znači konec kontroverze, ki je več kot deset let ogrožala miroljubne odnose med Mehiko in Združenimi državami.

Petrolejske kompanije imajo do 12. januarja prihodnjega leta časa, da se odločijo, če bodo sprejele amendirano postavo in regulacije. Malo droma pa obstaja, da je prišla ameriška vlada do prepričanja, da zavarujejo postava in regulacije vsako legitimno ameriško pravico.

Domneva se, da bodo od sedaj naprej petrolejske kompanije ali sprejele postavo, ali pa se morale boriti brez diplomatske in moralne podpore ameriške vlade, če si bodo izbrale boj.

Ta rezultat sta dosegla predsednik Calles in poslanik Morrow v pogajanjih, ki so se vršila približno štiri meseca. V tej dobi nista izdala nikakih poslanic, vendar pa sta na obširen in natančen način iznova preiskala celo vprašanje.

S principijeljnimi vprašanji sta se pečala predsednik Calles in poslanik Morrow. S tehničnimi zadavami so se pečali Reuben Clark iz Salt Lake City, član štaba poslanika Morrowa in uradniki delavskega departmента, kateremu načeluje Morones. Vršila so se neprestana posvetovanja s krajevnimi zastopniki petrolejskih družb.

Izid vsega tega je bil, da so bile mehiške postave in regulacije amendirane v gotovih važnih ozirih in da so bile zahteve vlade Združenih držav v gotovih važnih ozirih modifcirane.

Nobeni obeh vlad ni bilo treba popustiti glede bistveno važnih principov. Obe vladi sta popustili v zadevah, ki so bile slabo premisljene, razburljive in brez resnične vrednosti za prerekajoče se. Posledica tega ni niti kupčija, niti kompromis. To je bil sporazum, dosežen potom likvidiranja nagromadene kontroverze enega desetletja.

COOLIDGE-OVI TAŠČI JE BOLJŠE

Mrs. Coolidge se je mudila včeraj ob bolniški postelji svoje matere. — Zdravnik pravi, da je njen stanje neizpремeno.

kih bolečin in da je akcija njene sreca pravilna.

Kmalu po osmi uri je izdal dr. Hayes naslednji butein:

— Stanje Mrs. Goodhue je neizprenjeno. Pacientka je spala preko večjega dela popoldneva ter počiva mimo danes zvečer.

DEŽEVNA SEZIJA POMAGA SANDINU

MANAGUA, Nicaragva, 28. marca. — Z bližanjem deževne sezone se je pojavilo pri ameriških oblastih prepričanje, da ne morejo ničesar več opraviti proti generalu Sandinu, ker postaja vojevanje v džungli vedno bolj težavno. Edina možnost, ki mogoče še predstavlja, je bombardiranje taborišč Sandina z aeroplanskimi bombami, a kar Sandino pogosto menjava svoja taborišča, so te prilike le majhne.

Seržant Rowe iz Malden, Mass., je bil lahko ranjen, ko je prišel neki Nikaražan iz džungle ter ga napadel.

Dr. Hayes je objavil včeraj, da je bila Mrs. Goodhue delirija v nedeljo ponoči in zdravnik je navedel kot možni vzrok napačno delovanje ledvie. Bila je obveščena o prihodu Mrs. Coolidge ter jo je spoznala in govorila z njo. Tekom dne je ostala duševno sveza in zdravnik je rekel, da ne trpi nika-

LINDBERGH PREKO PACIFIKA?

Poroča se, da bo odletel Lindbergh preko Pacifika. — Govorice so se pojavile, ko se je Lindbergh na tajnem posvetoval s poslujočim tajnikom Oldsom. — Napovedujejo zgodnji polet.

WASHINGTON, D. C., 28. marca. — Polkovnik Charles Lindbergh bo mogoče to poletje poletel na Japonsko in v Orient. Znano je, da je hotel obiskati Daljni iztok in da so namiigavali od časa do časa, da namerava vprizoriti polet v Tokio.

Možnost, da se bo kmalu zopet lotil državnega poleta preko morja, je dobila novega bodilnika včeraj, ko se je polkovnik oglasil v državnem departmantu ter se dolgo časa posvetoval z Robertom E. Oldsom, poslujočim državnim tajnikom. Konferenco so opisali kot "zelo važno", a niti trohice niso objavili glede njene vsebine.

Molčanost Oldsa je oživila poročilo, da namerava polkovnik Lindbergh skorajšnji polet preko Pacifika. Polet je v Evropo ter si s tem zaslužil neverjetno slavo, bil je na poletu dobre volje v Mehiku in centralno-ameriški deželi in obiskal je tudi Zapadno Indijo.

Polet na Japonsko in Daljni iztok bi neizmerno povečal že italijanski prestiž najbolj slavnega letalca sveta ter poslanika dobrovolje. Dejanski bi se bilo ustvarjeno tukaj nikako presenečenje, če bi polkovnik Lindbergh definitivno objavil, da bo poskusil premagati Pacifik ter mogoče nadaljeval pot naprej v Evropo ali krog celega sveta.

Kadar bo ta poskus vprizorjen, bo letel polkovnik preko Honolulu ter odtamtud direktno v japonsko glavno mesto. Dvatisoč milj z padne obale do Havane bi ne nudilo nikakih posebnih težkoč za Lindbergha. Polet brez postanka z Havajskega otočja do Tokija pa bi predstavljal več stot milij daljšo pot kot pa je bila ona iz New Yorka v Pariz.

Lahko bi šel preko otokov Guam in Manila, a to bi bilo daljše kot po direktni poti v Tokio iz Honolulu. Zračna razdalja med tem dvojno točkama znaša več kot štiri tisoč milj.

V slučaju poleta preko Pacifika bi si polkovnik Lindbergh brez dvoma izbral kak večji aeroplanski pot pa je bil "The Spirit of St Louis". Tekom preteklih par dni je Lindbergh prevažal nad Washingtonom več kot 1100 senatorjev, kongresnikov, diplomatom, uradnikov itd. Na vseh teh poletih se je pohiževal trimotornega Fokkerja aeroplaana ter se sedaj popolnoma izvezbal v rabi tega tipa zračnega vozila.

Polkovnik Lindbergh se ni pogosto oglasil v državnem departmantu. Dne 8. decembra se je posvetoval nekaj časa z Mr. Oldsom, in polet iz Washingtona v Mehiko je bil objavljen pozneje še istega dne.

Zvestoba v kraljestvu živali.

BREMEN, Ohio, 28. marca. — Bostonški bulldog, ki je dolgo vrsto let živel v prijateljstvu s konjem, je zletel včeraj iz gorenje ūpe, v kateri je bil privezen konj, ter prikliče z lajanje in skakanjem kakega rešilca. Ko se mu to ni posrečilo, je pohitel nazaj in stop ter pričel vleči za vrv. Psi in konja so našli mrtva po zavrnjenem gašenju.

MUSSOLINI SKUŠA OHRANITI MIR, — PRAVI ROTHERMERE

Diktator je povedal londonskemu izdajatelju, da ima Italija velike probleme in da si ne more privočiti konflikta. — Izogiba se pijači in tobaku. Stroga samokontrola ter varčevanje s časom sta tajnosti uspeha.

LONDON, Anglija, 28. marca. — Baron Rothermere, ki je sledil svojemu bratu, lordu Northcliffe kot načelniku skupine listov, je spisal pogovor, katerega je imel z ministrskim predsednikom Mussolinijem in ki bo izšel v Daily Mail. Italijanski diktator je baje izjavil, da si želi miru.

Izdajatelj, ki je bil podpornik Mussolinija izza časa, ko se prišli fašisti na krmilo, je tudi razkril, da Mussolini niti ne pije, niti ne kaže.

— Stroga samokontrola ter ekonomija s časom sta tajnosti, s katerimi se doseže visok standard uspešnosti, — je rekel. — Mussolini ne posveča velik del svoje zornosti, kot naprimjer naši lastni parlamentni ministri, sterilitnost parlamentarnih vprašanj in debat. On se sploh ne udeležuje družbenega življenja. On spi po osmem uru v časi. Deset let ni zavril niti kapljice alkohola ter tudi ne kadi.

— On smatra alkohol in tobak

resnici kot popolnoma neprimeren za ljudi, ki morajo opravljati težka dnevnna dela. Toda njegovo mnenje potrjuje moje lastne izkušnje in navade, kajti iz obzira

do težkih odgovornosti, ki počivajo na meni, sem bil že precej časa

popolen abstinent in nekakilee.

Lord Rothermere je nato navepel Mussolinija, ki je baje rekel:

— Jaz potrebujem miru. Italija ima se vedno pred seboj bolj ekonomskega razvoja. — Inozemske komplikacije so prav zadnja stvar,

katero si morem privočiti. Jaz sem nudit dokaz svojih miroljubnih namenov, Skleni sem in odobril pogodbo prijateljstva z Jugoslavijo, prejšnjo rivalko Italije. Jugoslavija je podpisala to pogodbo, a ni dosedaj še odobrila podpis.

Miss Goldsmith je rekla, da je Miss Terwilliger ogroženo zavrniti ob dolžitev ter spodila McHughu iz sobe. Zapustila sta sobo oba in kmalu nato je slišala Miss Goldsmith, kako je poklicala Miss Terwilliger na pomoč, in nato dva streli.

Streljanje je imelo za posledico, da se je spašil par konj, ki sta sta pred uradom in to je za nekaj časa odvrnilo pozornost. Medtem pa je McHugh izginil. Državna policija je izjavila, da je bila Miss Terwilliger ustreljena z armadnim 45-kalibrskim revolverjem.

Poštni mojster McHugh, ki je na

sprotoval poroki svojega brata in Miss Terwilliger, se je baje čudno temelj v zadnjih par mesecih ter zmrzel Miss Terwilliger ob vsaki priliki. McHugh je veteran svetovne vojne. Bil je že več let poštni mojster.

Razlog je povsem očiven. To je le nadaljnja primerja izjavljajoča postave v okraju. Prišlo je do precej čednega položaja, ko se ne more kak moški potezati za kak javni urad, ne da bi pri tem ogrožil življenja svoje družine.

— Jaz sem bolj odločen kot kdaj prej, da nadaljujem z bojem.

Državni pravnik Robert Crowe

je rekel, da je trtev zarote.

POLITIKA IN BOMBE V CHICAGI

Policija preži sedaj v hišnih vežah, da zavaruje uradnike. — Atentati imajo politično ozadje.

CHICAGO, Ill., 28. marca. — Bombardiranje v predpretekli noči, ki so deloma uničila domova zveznega senatorja Charlesa Denene in okrožnega sodnika Johna Swansonja, so vzbudila intelijenzivno ogroženje.

Dom vsakega čikaškega republikanskega voditelja je bil vsled ta zastrupen od policije. Policiisti so prežali v vežah in poleg tega so štigli po cestah avtomobilski oddelki mimo domov voditeljev.

Policijski komisar Hughes ni hotel razpravljati o tej fazi položaja.

— To le razburja sosedje, — je rekel.

— Zakaj bi govorili o tem?

Policija nima ničesar, s čemur bi lahko pojasnila nepostavnosti predvzemanja večer.

Obe fakijeji republikanske politike dolžita druga drugo bombaradiranja.

Sodnik Swanson je rekel včeraj zvečer:

— Bomba je bila namerjena od lopovov in tatov, kojih politične mahinacije ustvarjajo sedanji položaj glede zločina. Nobenega dvojnic ni bila vržena bomba od omih, kajih kriminalni interesi nasprotujejo izvolitvi sovražnika njih političnih zvez.

— Razlog je povsem očiven. To je le nadaljnja primerja izjavljajoča postave v okraju. Prišlo je do precej čednega položaja, ko se ne more kak moški potezati za kak javni urad, ne da bi pri tem ogrožil življenja svoje družine.

— Jaz sem bolj odločen kot kdaj prej, da nadaljujem z bojem.

Državni pravnik Robert Crowe je rekel, da je trtev zarote.

RUSKA VLADA IN KITAJCI

Ruska sovjetska vlada je vzdržala pravice Kitajske. — Branila se je odobriti prepoved uvoza municije.

MOSKVA, Rusija, 28. marca. — Oficijelna sovjetska časniška agentura je objavila, da je japonska vlada predložila sovjetski vladni predlog, naj se pridruži mednarodnemu dogovoru, ki prepoveduje uvoz oružja in municije na Kitajsko in da je sovjetska vlada predlog odklonila.

Sovjetska vlada se je postavila na stališče, da je uvoz municije zavrniti, ki spada izključno le v jurisdikcijo kitajske vlade. Razventega pa zasleduje sovjetska vlada princip, da ne podpiše nikdar nobenega dogovora s kdo drugo deželo, kjer bi prišla vpoštov tretja stran.

Odgovor sovjetskega opozarja tu je na to, da imajo gotove dežele privilegirane pravice na Kitajskem in da niso le v stanu importirati oružja, temveč držati v deželi celo brodovja in čete.

V odgovor na kitajsko poslanico z dne 9. marca, v kateri se je protestiralo proti dozdevnemu zatiranju Kitajev, ki stanejo v sovjetskom ozemlju, je sporočil sovjetski zunanjki komisariat kitajskemu pooblaščencu, da ni sovjetska vlada nikdar vprizorila zatiralnih odredov proti Kitajcem, kajih stališče in nameni so bili sovjetskim prijazni.

Ker pa se je pred kratkim ugotovilo, da je glas naprej v noti, da so številni Kitajevi, ki stanejo na Dalnjem izoku, pogosto kršili sovjetske postave, je bila sovjetska država prisiljena izvesti varnostne odredbe. Ugotovilo se je, da so vršili ti Kitajevi nepostavno trgovino z narkotičnimi sredstvi, da so tihotaplili ter špekularili z inozemskimi valutami; da so zoper prekoračili rusko mejo, ne da bi imeli potrebe listine. Sovjetske oblasti smatrajo vsled tega, da zlorablja ti Kitajevi gostoljubnost dežele, in da povzročajo sovjetski državi resne materialne izgube.

AFGANCI PROTI ZVEZI Z ANGLIJOM

Afganisci so odločno proti vsaki zvezi z Anglijo, ker poznajo njene "človekoljubne" name.

LONDON, Anglija, 28. marca. Upor v lastni deželi in moralni prijatelj sovjетov sta zadala kralju Amanulahu, ki se mudi sedaj na obisku v Angliji, močan sunek v rebra, ki je močno omajal njegovo pro-angloško orientacijo.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

DAMA V ČRNINI

Deževen novembrski večer. V megleno temo je sunkoma rezal oster veter. Na peronu postaje, ki je obrnjen proti severu, so se električne svetilke pozibavale v vetru in sevale medlo, kakor daljne ugašajoče svečke. Dva, tri rumenosive liste je od nekod prignal veter; padli so na peron, še nekolikokrat so vztreptali in obležali v kočici. Še nekaj listja je bilo tiste dni, ki so bilo odpadlo, mnogo pa ga je že ležalo na tleh — pohojenega, blatnega, pozabljenega za vedno....

Od vzhoda zamolkel zvižg vlaka skozi dž in veter. Med žakojočimi na peronu se je zganilo; govorili niso, le obrazi so se obrnili tja, od koder so projekovali svojeveč. Vlak se je ustavil med zadnjimi soplji lokomotive. Na peronu se je tedaj prernila do ograje črno oblečena dama. Lice ji je bilo še mladostno, ponosne so bile črte obrazu, le oči so nemirno begale in boječ je bil njen korak, negotov, kakor da je še včeraj prešla stopila v življeno. Zdela se je, da ne pričuje nikogar, kajti prvi potnik, ki so hiteli pred ledeno zimo v mesto, so se že pomikali mimo nje — morda v svoje domove: ona pa ni iskala med njimi, oči so ji strmele tja prek železniških vozov v doz, v sivem temne daljine. Le njena duša je iskala, pričakovala. Že manogokrat je bila prišla ob tej uri in vselej njen pogled sanjal tja, čez oddaljena polja. Tudi v maju je bila tu, takrat so šli ludje veselo kramljače mimo nje, ona pa je sledila z očmi pisanemu metulju, ki se je bil izgubil na postajo in se je trepetaje lovil med dimom. Pa kje je zdaj maj, kje ona evetoča polja — kje tisti lepi, veliki metulj.... Črna noč je, med dežjem prinaša veter tan od pianin odmey svoje zimske gorske pesmi — — — Ona pa čaka, posluša in strmi tja preko ljudi, njen sreči sluti nekaj ledenejne. Črte njenega lica so polne tuge; čuti, da bo morala poslednje upanje, s katerim se je napotila v deževno noč, na veke pokopati v svoje enemoglo srec. Trudno se je oprijela ograje pred seboj in je za trenutek sanjala nekdajno solnčne dni. —

POZDRAVI!

Predno odpotujem s parnikom "Paris" v Jugoslavijo, še enkrat pozdravljam vse gozdarje v Williams River, W. Va., družine John Urbasa, Tony Godiša, Frank Mujece, John Kanše in družino Fr. Smendela v Cleveland, tvrdko Sakser State Bank pa priporočam vsem rojakom in se jih tudi zahvaljujem za vso postrežbo.

Frank Urbas,

na potu v Dolenjo vas pri Cerknici.

*

Perdno odpotujem s parnikom "Paris" v staro domovino, pozdravljam še enkrat Antonu Gabroviški, Johnu Anžičeku, Frank Mihevcu, Johan Delčiču, družino Brajer in posebno pa še one, ki so me spremili na kolodvor; iskreno se zahvaljujem tudi tvrdki Sakser State Bank, ki mi je vse potrebno preskrbelo in jo rojakom širok Amerike toplo priporočam.

Jurij Polak,

na potu v Stražišče pri Kranju.

Veselje življenja

Jasen pogled, čista koža, živahan korsk, aktivnen razum—do tega je zdrav človek upravičen.

Imejte ledice, jetra in črevesje v redu, pa boste delaven in močan še s 70 leti. Sedem generacij—izza 1696—so se Holandezi zanašali na svoje "Hollandske kapljice" ter se vzdrževali pri zdravju in moči.

Tudi vam bodo pomagale. Poskusite jih danes. Glejte, da bo imen Gold Medal na vsaki skatiji ne vzemite ponaredbe. Pri vseh lekarstvih v treh velikostih.

POSLOVANJE

bančnih zavodov je edino, v katerem se ne zahteva od strank, da denar trošijo, pač se jih pa vabi, da ga hranijo in prihčno sami porabijo.

Naložite svoje prihranke pri Vaši banki po

4%

proti mesečnemu obrestovanju.

SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street New York, N.Y.

82 Cortlandt Street New York, N.Y.

PO ŽENEVSKEM

ZASEDANJU

Zasedanje sveta Liga narodov je zaključeno. Na dnevnem redu so bile to pot zadeve, ki so se tikale v prvi vrsti male antante ali njenih posameznih članov in storjeni so bili nekateri sklepi, ki so za nadaljnji razvoj političnih odnosa javni razlogi.

Prva takta zadeva je monoskeška afera.

Ta je stopila v Ženevi v novi stadij s tem, da Svet sklenil odreditev investigacijskega postopanja. V tem pogledu moramo zaznamovati uspeh Male antante, toda kolikor bo ta uspeh, se bo še pokazalo, ko se investigacija prične izvajati. Časopisne vesti so pričelejavljati neke očitke med francosko in maloantanto diplomacijo; francoski politični faktorji baje očitojo Mali antanti nerodnost v diplomatskem postopanju.

Ne moremo še kontrolirati točnosti teh poročil in konkretnje vsebine očitkov, če zares obstajajo v javljeni obliki. Vemo le, da je maloantanta javnost sama grajala odlaganje vložitve pritožbenne note, ki je morda dala Madžarski priliko, da se primerno pripravi in v pravem času pripravi za preiskavo ugodne pogoje.

O investigaciji sami se poroča, da je tročlanska preiskovalna komisija pričela poslovati in se obrnila v Budimpešto po nekateri pojasmila. Ako bodo ta pojasmila nezadostna, se bo komisija podala v Monošter, sicer ne.

Take vrste preiskava pač težko da bi mogla dovesti do onih rezultator, ki bi onemogočili ponovitev tajnega in titotapskega oboroževanja Madžarske.

Spolh pa svet Liga narodov ni postavil zadostnih pravil za investigacijsko postopanje in prav ničle ni jasno, kaki ukrepi bi se sklenili glede Madžarske, ako bi investigacijsko postopanje v veliki meri kompromitiralo Madžarsko.

Morda je spritoč tega, da je v zapor.

IZ ŠPORTNEGA SVETA

Walter Johnson, bivši pitcher za Washington "Senators" in Miss Manatee Circuit, znameniti igralca golfa, v St. Augustine, Fla.

volj možnosti, da se oni mednarodni krog, ki ščitijo Madžare, zavamejo zanje in se potrdijo, da se afera zaključi formalno čim bolj pravilno, kar je spritoč pomanjkljivih modalitet procedure ipak lažje nego se zdi, hkrati pa tako, da Budimpešta od tega ne bo imela efektivne škode.

V optantski aferi se Romunija upravičeno jezi, da je svet spremenil svoje stališče. Sicer ta spremembu ni dovolj konkretna, ali da se je izvršila vsaj napol, jasno odseva iz romunskega pridržka: Romunija ni direktno zavrgla odgovarje odločitve odnosno petčlanske komisije, ki naj pripravi gradivo za sklep, toda svoj pristanek je zvezala s tem, da mora Svet vztrajati na svoji enacijaciji iz lastnega septembra, ko se je v principu priznalo romunsko stališče.

To tradicijo, ki si jo je ustvarila Liga narodov, je za gotovo pričakovati, da bo Ženeva skušala najti kompromisno rešitev, ki bi bila ne-

kako na sredini med romunskimi in madžarskimi zahtevami, toda že delna ugoditev željam Budimpešte bi pomenila znantno finančno obremenitev, a v Madžarski koristila samo nekateter plemenitaskim posameznikom, ne pa državni sami.

Ako bi bilo poročilo komisije priznalo za kompromis, je pričakovati, da bo Romunija svoj pridržek izvedla ter vztrajala v svojem odklonilnem stališču in afera bi se mogla še zelo zavleči, osobito po Bakreštu vztraja na okljujanju hranilskoga razsodisca.

Tretja zadeva, ki ima pomen tudi za nas v Mali antanti, je ugodna rešitev bolgarske prošnje po vnamjen posojilu. Podrobne modalitete posojila se še niso objavile, a bolgarski finančni minister Molov je izjavil novinarjem, da je Ženeva sprejela bolgarsko stališče in bo preuredila v privatno delniško banko. Ali kako se bo preuredila, podrobnejše o tem se ni izjavil, pač je že naglasil, da se je sklenil kompromis, ker se pač drugače v Ženevi ne dosezajo uspehi. Zavedajoč se, kolikoga pomena mora biti vnanje posojilo za sanacijo finančne in notranje politike s polno potno so vsi trije prepevajoči zapustili gostilno. Pred včasom kaže sta pa Rine in Lesar naenkrat napadla Kamenška ter ga od zadaj tako močno udarila po glavi, da je padel na tla nezavesten. Ranjeni sta pobrala denar — okrog 600 Din — ter pobegnila.

Rine je trdil, da sta spremjala z Lesarjem Kamenško samo do kapelice, kjer je Kamenšek odšel naprej, da obiše še neko drugo gostilno. O sebi pa je pravil Rine, da je hotel iti še v neko trafiko a da se je zopet vrnil, ker je bila trafika zaprta, menec, da ga Lesar še čaka pri kapelici. Lesar pa nihče več, pač pa je v jarku blizu kapele zagledal Kamenško. Ko je videl, da stoji ranjenec iz žepa dearnica, je denar, in sicer samo 150 Din, pobral, a "ga ne bi kdor ukradel". Lesar pa je trdil, da se je poslovil že blizu gostilne in da sta šla Rine in Kamenšek sama naprej po cesti. Opozorjen na nesodelovanje, se je pa Lesar pozneje premisil ter priznal preiskovalnemu sodniku, da se je stvar izvršila tako, katero se spominja samo tega, da sta se Rine in Kamenšek začela prepirati in ruhati ter da ne ve, če je tudi on Kamenška udaril. Kamenšek pa ostaja pri svoji izjavi, da sta ga napadla oba, kar je verjetno, ker je Rine na slabem glasu. Lesar pa njegov veren tovariš Rine je bil zaradi tativne že štirikrat kaznovan.

Potrudno sodišče je po štiriumerih razpravi obsodilo Janeza Rinea na 4 leta brez teče. Francia Lesarja pa je oprostilo.

ZA ZAŠČITO PANAMSKEGA KANALA

Na sliki vidite enega izmed topov, ki bodo služili v obrambu Panamskega prekopa. Top tehta 146 ton, njegov podstavek pa 425 ton.

Starokrajska porota.

Maribor, 7. marca.

ROPARSKI NAPAD NA PTUJSKI GORI

Včeraj sta bila pred mariborskimi poročili obtoženi, da so se vnoči v občini Ptuj skupaj z drugimi sestrelili načinom, ki je bil morda snel, da se je mogel po mili voli migrirati.

Smrti svojega nezakonskega novorojenčka na ta način, da ga je iz stranišča vrgla v greznejo in potem še vodo vlivala za njim. To se je zgodilo lani v noči 16. na 17. oktobra v Kristanovi gostilni v Farni vasi pri Prevaljah, kjer je obtožena služovala kot natakarica. Ta večer so v gostilni kvartali štirje krošnjari iz Maribora. Okrog polnoči so si naročili žganja, natakarica pa jim je postavila na mizo polno steklenic, naj si točijo sami, ker da gre ona spati. Okrog 3. zjutraj se je pa vrnila ter joka je tožila, da jo olj pečenih kostuji v bole trebuh. Eden izmed krošnjarov je jih še svetoval, naj zapusti gostilno.

Rine je trdil, da sta spremjala z Lesarjem Kamenško samo do kapelice, kjer je Kamenšek odšel naprej, da obiše še neko drugo gostilno. O sebi pa je pravil Rine, da je hotel iti še v neko trafiko a da se je zopet vrnil, ker je bila trafika zaprta, menec, da ga Lesar še čaka pri kapelici. Lesar pa nihče več, pač pa je v jarku blizu kapele zagledal Kamenško. Ko je videl, da stoji ranjenec iz žepa dearnica, je denar, in sicer samo 150 Din, pobral, a "ga ne bi kdor ukradel". Lesar pa je trdil, da se je poslovil že blizu gostilne in da sta šla Rine in Kamenšek sama naprej po cesti. Opozorjen na nesodelovanje, se je pa Lesar pozneje premisil ter priznal preiskovalnemu sodniku, da se je stvar izvršila tako, katero se spominja samo tega, da sta se Rine in Kamenšek začela prepirati in ruhati ter da ne ve, če je tudi on Kamenška udaril. Kamenšek pa ostaja pri svoji izjavi, da sta ga napadla oba, kar je verjetno, ker je Rine na slabem glasu. Lesar pa njegov veren tovariš Rine je bil zaradi tativne že štirikrat kaznovan.

Potrudno sodišče je po štiriumerih razpravi obsodilo Janeza Rinea na 4 leta brez teče. Francia Lesarja pa je oprostilo.

NOVOROJENČEK V GREZNICI

Natakarica Ivanka Pirš, starca 22 let, doma iz Zg. Laž pri Konjicah je obtožena, da je hotela u-

Kako se potuje v

stari kraj in nazaj

v Ameriko.

Etor je namenjen potovati v stare kraj, je potrebno, da je ponjen o potnih listih, prtiljki in dragih stvarih. Vsič naši dolgoletni izkušnji vam mi zomoremo dati najboljša pojasnila in priporočane, vedno le prvoravne brzopariske.

Tudi nedržljavni zomore po tovarni v stare kraj, toča predpisani, da morajo dovoljenje ali permit iz Washingtona, bodisi za eno leto ali 6 mesecev in mora delati pred odprtanjem v Washington, D. C. na generalnega mestnega komisarja.

Glasom odredbe, ki je stopila v veljavo 31. julija 1926 se nikomur več ne pošije permit za počit, ampak ga mora iti iskan vsek pristopec osebno, bodisi v najbližji načinški urad ali pa go dobti v New Yorku pred odprtanjem. Kadar potuje vam brez dovoljenja, potuje na svojo lastno odgovornost.

Kako dobiti svojce iz starega kraja.

Etor želi dobiti sorodnico ali svojce iz starega kraja, naj nam prej piše za pojasnila. Iz Jugoslavije bo pripravljen v tem letu 670 priseljencev, toda polovica te kvote je določena za ameriške državljane, ki želi dobiti sem starosti in otroke od 18. do 21. leta in pa za poljedelce delavce.

Ameriški državljanji pa zomorejo dobiti sem žene in otroke do 18. leta brez da bi bili steti v kvoto, potrebno pa je delati prošnjo v Washington.

Predno podvzamete kakši korak, pišite nam.

SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street

NEW YORK

SLOVENSKO AMERIKANSKI KOLEDAR

za leto 1928

ima sledečo vsebino:

Blagohotna poslanica nekaterim rojajkom v domovini. Koledarski del in raznosti.

Postavni prazniki v različnih državah.

Slavnikarska obrt in slavniki slavniki.

Hudičeva noge.

Rojni mesec in značaj ženske.

Naglica v modernem prometu.

</

Diana je sedela zgoraj v svoji sobi, sključena na stolu ter si pokrila z rokama obraz. Kot vihar je prihranuelo preko njene duše, ko je zagledala pred seboj Lotarja. In ko je čutila počivati na sebi njeve oči, je vedela, da ga ljubi z vso žarnostjo in iskrenostjo svoje duše. Kar je dosedaj še nejasno snivalo v njej, česar si ni hotela sama priznati, to je bilo sedaj zapisano na dnu njenega sreha z žarečimi pismenkami.

Obenem v bolesti in radosti se je zavedla, da ljubi svojega moža, ki ji vendar ni bil mož in v strahu se je tresla pred trenutkom, ko ji bo rekel: — Razveži vez, ki me spaja s teboj. Jaz hočem biti prost!

In vendar si je morala reči, da bi bilo boljše, če bi zgovoril te besede, mestč da bi živel molče poleg nje ter hrepnel po prostosti, kateri si ne upa zahtevati.

Jaz mu moram olajšati, da izgovori to — in jaz imam vendar njegovo besedo, da bo storil to, če se mu zdi njegova prostost zažljiva — si je mislila polna bolesti.

Ločito majhen blešk upanja je živel v nekem kotičku njenе duše, da ji bo vendar usojena srča, po kateri je tako hrepnel.

Za enkrat si ni mogla priti na jasno gledete tega, kaj naj stori sedaj in kaj mora storiti. Njenega celotnega duda je bila še v uporu vsled tega srečanja z njim. Rada bi vrskala in jokala v eni sapi ter ostala vendar nema, kot ohromljena od premoči njenih občutkov, plen na vprotojajočih si čustev.

Ni še oddolila svoje jahalne oblike. Prihrumela je v svojo sobo, jo zaprla za seboj ter se vrgla na stol, nezmožna, da kaj stori ali jasno misli. In tako je sedela kot omamljena in vendar tako nemir na kot da živi v njej na tisoče življenj.

Ni vedela kako dolgo je tako sedela, dokler ni nekdo potrkal na njeno vrata. Dvignila se je ter odprla vrata. Vstopila je teta Brita.

— Kako, Diana, — še vedno v jahalni obliku. Da, dete, saj si vendar že gele ure doma. Zakaj pa se nisi še preobleka? — je vprašala, vsa presenečenja.

Diana se je vsa zmendena ozrla vanjo.

— Jaz? Da... jaz sem zaspala v naslonjači... Bila sem tako trudna od dolge ježe v spomladanskem zraku.

Starata dama ji je pogladila lase iz čela.

— Ali ti nisem rekla, — zgodnjene vstajanje ni za tebe, ker mora biti clovek tega važenja. Popolnoma bleda tudi izgledaš. Jaz tega tudi ne trpm več, ali razumeš? To je neumnost, katero si si vtepla v glavo. Jaz ti bom povsem streglo prepovedala ter ne bom trpela, da te zbrude zopet tako zgodaj. Ti lahko vendar pozneje odjahaš v eni. Sedaj, ko je Lotar takaj, me ta lahko podpira in ti se boš zopet enkrat pošteno spočila.

Diana bi jo najraje vprašala:

— Ali vam je rekel Lotar, da bo dalj časa ostal v Dornecku?

Zadržala pa je te besede ter rekla povsem mirno:

— Mogoče potrebuje Lotar bolj počitka kot pa jaz, po svoji naporni delavnosti.

Gospa Brigita se je veselo zasmajala.

— Ah, ta je kot iz jekla ter ne izgleda kot da bi potreboval počitka. Na noben način pa ne boš zopet tako zgodaj vstajala. Sedaj pa se hitro preoblete. Bila sem poslana navzgor, da te poščem. Mi smo se že čudili kje si ostala ter mislimo, da hočeš delati tako kot po prej, kadar je bil Lotar v Dornecku. Tukrat si se tudi vedno skrivala. Sedaj pa nisi več mala, neununa deklica, kaj ne? Torej je ubog do te zaspala? Pa se vendar za božjo voljo ne čutiš bolno?

Diana je smehljejo zmajalna z glavo. Ni ji bilo posebno dobro pri sreu in razburjenje se je še vedno treslo v njej. Bolno pa se ni nikakor čutila.

— Ne, ne, teta. Jaz sem le prava mala zaspanska, — se je šalila ter nadaljevala nato bolj resno: — V splošnem pa je bilo dobro, da sta me nujopravno Lotarja za vaju samā.

— Da, dete, — a ti spadaš vendar k nam. Sedaj pa le hitro da prideš navzdol, kajti jesti hočemo. Poslala bom Sofijo navzgor. In nekoliko lepo se naredi, veš. Danes pri večerji moramo nekoliko popravljati.

— Tudi ti se moraš napraviti lepo, — se je šalila Diana, da skrije svojo zadrago. Le preraza je sledila želji Brigite, da se napravi lepo.

Tudi Brigita se je zasmajala.

— Seveda se bom tudi jaz napravila lepo, — čeprav ne bo rezultat pri meni takoj dobro izpadel kot pri tebi. Proslaviti pa moramo povratak Lotaria na dom, kaj ne, dete?

Diana je prikimala ne da bi se ozrla v staro damo in ustrajajo pri šaljivem tonu je nadaljevala:

— Gotovo, teta, zadostila bom tvoji želji ter oblekla obliko iz čipa.

Sofija se je čudila na tistem, ko je videla danes svojo mlado gospodinjo pri tolati tako nervozno in nemirno in ko je rabila dosti več časa kot ponavadi. Ko je bila konečno gotova ter stala v vsej svoji lepoti in mičnosti pred ogledalom, je sklenila Sofija roki od samega občudovanja.

— Ne, tako lepa ni gospa še nikdar izgledala kot danes, — je vzključila skoro počočno.

Diana se je nasmehnila ter zardela.

— Kaj vse mi ne poveste, Sofija!

— Ne, v resnici, gospa. Ali smem pritrđiti majhen šepk tu za pas?

— Radi mene, če mislite, da dobri izgleda.

— Rože bi izgledale dosti lepo — a te ne cveto še, — je menila Sofija zamišljeno.

— Ne, — te ne cveto še in vsled tega ostanimo pri bezgu, — je rekel Diana in pri tem si pa mislila:

— Če mi bodo pač kdaj cvelo rože...

Lotar je nekoliko stisnil skupaj čelo in njegove oči so zrle mimo, ko je gospa Brigita smejala prihovela, da je Diana še vedno v jahalni obliki in da je izza njenega povratka spala v naslonjači.

— Če bi je jaz ne prebulila, bi pač spala še vedno. — je dosta vila njegova mati k svojemu poročilu.

Herman Steinbach ni vrzel, da je Diana spala. Slutil je resnico, a jo pridržal zase.

Lotar pa je imel bolestven občutek v sreu. Po dolgoletni odsotnosti je bil prve ure v hiši — in Diana je spala. Dočim ga je tukaj podaj prevzemalo hrepnenje po njej, je mogla ona mirno spati. Kako brezbržen je je moral biti on!

(Dalej prihodnje.)

KNJIGARNA GLAS NARODA

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Kretanje parnikov · Shipping News

MOLITVENIKI:

Domov popolna	1.	Zdravilna zelilna	40	Mladim srečem. Zbirka povesti na slovensko mladino	25
Marija Varninja:		Zad in plesov, sloven naravnega zdravilstva	150	Na valovih jutnega morja	30
v platno vezano	50	Zbirka domačih zdravil	50	Notarjev nov, humorika	25
v fino platno	100			Narod ki izmira	40
v celočud vezano	120			Narod vas, 1. del, 14 povesti	30
v usnje vezano	150			Narod vas, 11. del v povesti	30
v fino usnje vezano	170			Nova Eritika, trd. vez	20
				Nova leta, trd. vez	20
				Novodne pripovedke za mladino	20
				Na kravljih paljnah. Trpljenje in surahote z bojnimi poходovi bivšega slovenskega polka	150
				Ob 50 letnici Dr. Janeza E. Kriška	25
				Pastci v zanki	25
				Prava Ujubezen	65
				Pader i Roda (Albrecht)	25
				Parikiči slatkar	25
				Pagan Lambegar, sreča v nereedi in drugi povesti	20
				Petelinov Janez	75
				Cvetina Borognjaka	50
				Prinjavač, povest	50
				Pod krovje jelke. Povest iz časov rokovačevja na Krajanjaku	50
				Ponudniki Mehikance	50
				Pravilje R. Majar	20
				Povest, Borat s stopnjo pri sv. Roku	50
				Predstrel, Prekra v drugi svet	25
				Predstrel, Predkra v drugi svet	25
				Pohodnik	25
				Poletib	50
				Pri striču	60
				Prot božij	30
				Prapredavanje zgodbe	25
				Patrija, povest iz irske junajske dobe	30
				Predstrel, Prekra v drugi svet	25
				Priča v gramofohu	25
				Pričede občelice Maje, trda vez	100
				Ptiče selivke, trda vez	75
				Pikova dama (Puškin)	20
				Pred novitje	25
				Pravilje (Milčinski)	1-
				Pravilje in pripovedke (Košutnik)	
				1. zvezek	40
				2. zvezek	40
				Popotniki	40
				Poznavna Boga	20
				Priča megla	25
				Revolucija na Portugalskem	30
				Romantične duse (Cankar)	30
				Razkrinkani Habsburžani	50
				Roman zadnjega cesarja Habsburžana	150
				Rdeča h. bela vrtanca, povest	30
				Slovenski kaljivec	40
				Slovenski Robinson, trd. vez	75
				Sonski invalid	25
				Skoči širno Indijo	50
				Sanjska knjiga, mala	50
				Sanjska knjiga, nova velika	50
				Sanjska knjiga Arabela	50
				Spake, humoriske, trda vez	50
				Strahote vojne	50
				Strup in Judej	75
				Spanjola zmanjša potovanja	150
				Stritarjeva Anthologija, trda vez	30
				Stritarjeva Anthologija, brok.	30
				Slate Sesta, povest in Abrucev	30
				Sin medvedjega loveca, Potopimi roman	50
				Stric Tomova koča	50
				Sveti Notburga	30
				Sredozemci, trd. vez	20
				Sopak Samotarski	35
				Sposni jugoslovanske dobre volje, 1914-1918	125
				Slike, Med z razigrano dnu	1-
				Sveti noč	30
				Svetloba in senec	120
				Škrbina, male povesti	35
				Svitnje (Govekar), vez	120
				Sčezolec	20
				Sopak Samotarski	35
				Sposni jugoslovanske dobre volje, 1914-1918	125
				Slike, Med z razigrano dnu	1-
				Sveti noč	30
		</td			